

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/454/2014
Identifikačné číslo spisu:	1507207404
Dátum vydania rozhodnutia:	15.12.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1507207404.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a členov senátu JUDr. Heleny Haukvitzovej a JUDr. Mariána Sluka, PhD., v spore žalobcu RS INVESTMENT LTD, so sídlom Egmont Street, Kingstown, Saint Vincent, reg.č. 15959 IBC 2007, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Kucek & Partners, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Šoltésovej 12, proti žalovanej Slovenská republika - Ministerstvo financií Slovenskej republiky, Bratislava, Štefanovičova 5, o náhradu škody, vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp.zn. 16 C 38/2007, v konaní o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 24. júna 2014 sp.zn. 5 Co 230/2013 a 5 Co 231/2013,

rozhodol:

- I. Dovolanie o d m i e t a.
- II. Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava V rozsudkom z 13. januára 2013 č.k. 16 C 38/2007-393 (v poradí druhým) uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 4.473.112,35 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,50 % od 13. marca 2007 až do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia. Uznesením zo 14. februára 2013 č.k. 16 C 38/2007-400 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania, pozostávajúcich zo zaplateného súdneho poplatku za návrh vo výške 16. 596,96 € a z trov právneho zastúpenia vo výške 229.325,09 € do troch dní od právoplatnosti uznesenia. Vo svojom rozhodnutí, po vykonanom dokazovaní, dospel k záveru, že škoda, ktorej náhradu si žalobca uplatnil, bola spôsobená v priamej súvislosti s vydaním nezákonných rozhodnutí správcom dane - DÚ BA 1, a to Rozhodnutím č. 600/3100/9845/03 dňa 31. januára 2003, Rozhodnutím č. 600/420/30391/03 dňa 25. marca 2003 a Rozhodnutím č. 600/420/95723/03 dňa 16. júla 2003, a to tak, že v dôsledku ich vydania si spol. IMMO SK nemohla uplatniť odpočet dane z pridanej hodnoty, čím sa zmenšil jej majetok. Nezákonnosť vyššie uvedených rozhodnutí bola potvrdená a definitívne vyriešená rozhodnutiami Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky, a to rozhodnutím č. 1/222/12011-84695/2005/991031 zo dňa 25. novembra 2005, č. 1/222/12010-84694/2005/991031 zo dňa 3. novembra 2005 a č. 1/222/12012-84693/2005/991031 zo dňa 23. novembra 2005, ktoré zrušili všetky tri registračné

rozhodnutia Daňového úradu Bratislava I. Porušenie práva viedlo ako z právneho hľadiska, tak aj z ekonomického pohľadu v príčinnej súvislosti k vzniku priamej škody a vznik priamej škody viedol v príčinnej súvislosti k ušlému zisku. V konaní bolo preukázané listinnými dôkazmi a z odborného hľadiska ustanoveným znalcom zdôvodnené, že ak by správca dane dodržal zákon, bola by mala IMMO SK zákonný nárok od 1. februára 2003 na odpočet dane za obdobie od 1. februára 2003 do 30. septembra 2003. Tým že správca dane porušil zákon a zaregistroval IMMO SK za platiteľa dane až od 1. októbra 2003, za predchádzajúce obdobie tento nárok IMMO SK nemala. Námitku premlčania, vznesenú žalovanou, súd prvej inštancie vyhodnotil ako nedôvodnú. V tejto súvislosti súd poukázal na § 22 zákona č. 58/1969 Zb., podľa ktorého právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou na uplatnenie práva na náhradu škody zrušenie rozhodnutia, plynie premlčacia doba odo dňa doručenia (oznámenia) zrušujúceho rozhodnutia. Podľa ods. 2, najneskôr sa toto právo premlčí za desať rokov odo dňa, keď poškodenému bolo doručené (oznámené) nezákonné rozhodnutie, ktorým bola spôsobená škoda; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví. Podľa ods. 3, § 22, ak je potrebné nárok predbežne prerokovať na ústrednom orgáne (§ 9 ods. 1), premlčacia doba odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však po dobu šiestich mesiacov, neplynie. Všetky tri nezákonné rozhodnutia DÚ BA I boli zrušené Daňovým riaditeľstvom SR dňa 23. novembra 2005 a dňa 25. novembra 2005, ktorými Daňové riaditeľstvo SR vyhovel protestu prokurátora a zároveň zrušilo registračné rozhodnutia DÚ BA I. Uvedené rozhodnutia boli Daňovým riaditeľstvom SR vystavené dňa 23. novembra 2005 a dňa 25. novembra 2005, a teda subjektívna trojročná premlčacia doba mohla najskôr uplynúť dňa 23. novembra 2008 a dňa 25. novembra 2008. Návrh na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím bol podaný dňa 13. marca 2007, a teda v zákonnej trojročnej premlčacej dobe. Súd prvej inštancie mal preukázané, že konaním správcu dane - DÚ BA I došlo k porušeniu zákona č. 289/1995 Z.z. tým, že nerešpektoval § 4 ods. 1 tohto zákona a svojvoľným pre kvalifikovaním žiadosti spol. IMMO SK (§ 4 ods. 4 cit. zák.) a bezdôvodným odmietnutím vykonať registráciu IMMO SK za platiteľa DPH (v rozpore s § 4 ods. 1 zákona), došlo v priamej príčinnej súvislosti k vzniku škody spol. IMMO SK. Spoločnosť IMMO SK si nárok na náhradu škody uplatnila v zmysle ustanovenia § 9 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. na Ministerstve financií SR žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody dňa 21. januára 2005 a 23. marca 2006. Keďže jej žiadosti vyhovené nebolo, nárok si uplatnila v zákonnej premlčacej lehote na súde. V priebehu konania zmluvou o postúpení pohľadávky, ktorá bola predmetom konania zo dňa 14. apríla 2006 prešla pohľadávka na Ing. O. W., ktorý ju zmluvou o postúpení pohľadávky uzavretou dňa 27. apríla 2009 postúpil na žalobcu (RS INVESTMENT LTD). Vzhľadom k vyššie uvedenému, súd prvej inštancie žalobu považoval za dôvodnú, a preto jej vyhovel v rozsahu náhrady škody vo výške 4.473.112,35 €, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % od 13. marca 2007 až do zaplatenia, titulom náhrady škody vzniknutej nezákonným rozhodnutím, podľa zák.č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom.

2. Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 24. júna 2014 sp.zn. 5 Co 230/2013, 5 Co 231/2013 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Napadnuté uznesenie, týkajúce sa náhrady trov zmenil tak, že žalovanú zaviazal na povinnosť zaplatiť náhradu trov konania žalobcovi, predstavujúcu náhradu súdneho poplatku vo výške 99,58 € a náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 229.325,09 €, všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku Advokátskej kancelárii Kucek, Havlík & Partners, s.r.o. Žalobcovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Uviedol, že v odvolaní žalovaná neargumentuje skutočnosťami, ktoré by neboli predmetom skúmania súdom prvej inštancie, resp. ktoré by mali za následok zmenu týmto súdom zisteného skutkového stavu a jeho právneho vyhodnotenia a posúdenia veci, naopak jej argumentačná logika má výrazné znaky účelového zahmlievania postupu žalovanej v rozpore s kogentnými ustanoveniami zákona. Z konania pred súdom prvej inštancie a výsledkov vykonaného dokazovania iný, než napadnutým rozsudkom vyslovený právny záver, nevyplýva a v odvolaní uvedené argumenty neboli spôsobilé prívodiť iné právne posúdenie veci. K jednotlivým námičkam v odvolaní uviedol, že žalovaná argumentovala tým, že žalobca až podaním zo dňa 10. januára 2013 zmenil uplatnený nárok z titulu nesprávneho úradného postupu na nárok z titulu vydania nezákonného rozhodnutia, keď ešte listom zo dňa 10. októbra 2012 potvrdil, že nárok na náhradu škody si v celom rozsahu uplatňuje titulom nesprávneho úradného postupu tak, ako bol uplatnený v žalobe, pričom súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia opätovne prelína zodpovednosť za škodu vzniknutú nezákonným rozhodnutím so škodou vzniknutou nesprávnym úradným postupom, preto

žalovaná považovala akýkoľvek nárok na náhradu škody nielen za neopodstatnený, ale i premlčaný. Odvolací súd mal za to, žalobca v žalobe podrobne uviedol skutkový stav veci, pričom rovnako konštatoval, že zodpovednosť žalovanej je daná okrem všeobecných ustanovení o náhrade škody i v zmysle § 18 zák.č. 58/1969 Zb. Žalobca už v žalobe poukázal na nezákonné rozhodnutia správcu dane - Daňového úradu Bratislava I, ktoré viedli k vzniku majetkovej ujmy spoločnosti IMMO. SK, s.r.o., ktorá už v čase podania prvej žiadosti spĺňala všetky zákonné predpoklady tzv. povinnej registrácie v zmysle § 4 ods. 1 zák. č. 289/1995 Z.z. o dani z pridanej hodnoty. Poukázal na skutočnosť, že správca dane bez akéhokoľvek právneho dôvodu odmietol spoločnosť registrovať, napriek tomu, že zo zákona mu takáto povinnosť vyplývala, keď nebolo na správnej úvahe správcu dane, či spoločnosť registruje a osvedčenie vydá. Správca dane bol povinný preskúmať existenciu predpokladov podľa príslušného ustanovenia zákona a za predpokladu, že bolo preukázané splnenie všetkých podmienok, správca bol povinný žiadosti vyhovieť. Správca dane však nepreskúmal, či sú splnené predpoklady povinnej registrácie (charakter spoločnosti, výška obratu a podaná žiadosť) a žiadosti bez akéhokoľvek dôvodu zamietol. Túto povinnosť registrovať spoločnosť IMMO.SK s.r.o. ako platcu DPH nerešpektoval správca dane celkom trikrát, v dôsledku čoho spoločnosti vznikla nemožnosť nárokovat' si odpočet DPH, na ktorý by jej v prípade nepochybenia správcu dane v rámci rozhodovacej činnosti už v súvislosti s prvou žiadosťou vznikol nárok. Žalobca aj v neskorších podaniach po podaní žaloby výslovne uvádzal, že si neuplatňuje nárok na náhradu škody len titulom nesprávneho úradného postupu, ale aj titulom nezákonného rozhodnutia, čo vyplývalo napr. z jeho podania z 3. apríla 2008. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku na viacerých miestach rovnako výslovne a jednoznačne vyjadril, že mal za preukázané, že škoda, ktorá vznikla žalobcovi bola spôsobená v priamej príčinnej súvislosti s nezákonnými rozhodnutiami správcu dane. Z odôvodnenia rozsudku je teda zrejmé, ako súd predmetnú vec správne posúdil, žalovanou namietané prelínanie zodpovednosti za škodu vzniknutú nezákonným rozhodnutím so škodou vzniknutou nesprávnym úradným postupom ako nejednoznačnosť v otázke právnej kvalifikácii skutku z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva. Z týchto dôvodov považoval odvolací súd za nesprávne aj tvrdenie žalovanej, že rovnako príčinná súvislosť medzi škodou vzniknutou žalobcovi bola súdom skúmaná len v súvislosti s nesprávnym úradným postupom, nie nezákonným rozhodnutím správcu dane. Príčinná súvislosť medzi nezákonnými rozhodnutiami a vzniknutou škodou spočívala v okolnostiach, že pokiaľ by správca dane nevydal nezákonné registračné rozhodnutia, spoločnosti IMMO.SK, s.r.o. by nevznikla škoda v súvislosti s nepriznaním nadmerného odpočtu za obdobie, v ktorom správca spoločnosť odmietol registrovať, so zvýšením dane, s úrokom za odklad platenia zvýšenia dane a s ďalšími nákladmi, ktoré spoločnosti vznikli v rámci realizácie svojej podnikateľskej činnosti v súvislosti s nedostatkom finančných prostriedkov, spôsobeným práve nerealizovaným odpočtom DPH. K námietkam premlčania odvolací súd uviedol, že v zmysle ustanovenia § 22 zák.č. 58/1969 Zb. právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou na uplatnenie práva na náhradu škody zrušenie rozhodnutia, plyní premlčacia doba odo dňa doručenia (oznámenia) zrušujúceho rozhodnutia. Najneskôr sa právo premlčí za desať rokov odo dňa, keď poškodenému bolo oznámené nezákonné rozhodnutie, ktorým bola spôsobená škoda, to neplatí, ak ide o škodu na zdraví. Ak je potrebné nárok predbežne prerokovať na ústrednom orgáne, premlčacia doba odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však podobu šiestich mesiacov neplyní. Registračné rozhodnutia správcu dane boli zrušené rozhodnutiami príslušného orgánu štátnej správy - rozhodnutiami Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky č. 1/222/12011-84695/2005/991031-r zo dňa 25. novembra 2005, č. 1/222/12010-84694/2005/991031-r zo dňa 23. novembra 2005 a č. 1/222/12012-84693/2005/991031-r zo dňa 23. novembra 2005. Hoci žalobca v priebehu konania nevedel preukázať doručenie, či oznámenie týchto zrušujúcich rozhodnutí, aj v prípade, ak by premlčacia doba začala plynúť dňom nasledujúcim po dni, keď najskôr mohlo byť žalobcovi oznámené prvé zrušujúce rozhodnutie, teda dňom 24. novembra 2005, právo žalobcu na náhradu škody by sa najskôr premlčalo (bez prihliadnutia na čas predbežného prerokovania nároku) uplynutím posledného dňa subjektívnej premlčacej doby, teda dňa 24. novembra 2008. Právny predchodca žalobcu si svoj nárok uplatnil na súde žalobou zo dňa 13. marca 2007, teda v rámci plynutia subjektívnej premlčacej doby. Námietka premlčania, ktorú žalovaná v konaní uplatnila a na ktorej zotrvala bola nedôvodná, a právne posúdenie veci súdom prvej inštancie i v tejto časti bolo vecne správne. Pokiaľ žalovaná namietala nedostatok aktívnej legitimácie pôvodného žalobcu Ing. W., ktorý nárok na súde uplatnil po postúpení pohľadávky spoločnosťou IMMO. SK, s.r.o., s tvrdením, že tento

nebol účastníkom daňového konania, z ktorého dôvodu nemôže uplatňovať náhradu škody, ktorá predstavuje jeho ušlý zisk, v ktorej súvislosti žalovaná namietala i neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 14. apríla 2006, vzhľadom na nedostatočne identifikovanú pohľadávku, ani táto námietka nebola podľa odvolacieho súdu dôvodná. Spoločnosti IMMO.SK, s.r.o. bola vydaním nezákonných registračných rozhodnutí spôsobená majetková ujma jednak vo forme priamej škody, taktiež vo forme ušlého zisku. Priama škoda vznikla v podobe sumy predstavujúcej skrátenie práva na vydanie nadmerného odpočtu DPH, zvýšenie dane, peňažných nákladov, ktoré spoločnosti IMMO. SK s.r.o. vznikli z dôvodu platobných ťažkostí s úhradou faktúr za poskytnuté práce a služby dodávateľom, v dôsledku nepriznania nadmerného odpočtu DPH spoločnosť nemala dostatok finančných prostriedkov na riadnu a včasnú úhradu splatných záväzkov voči svojim veriteľom. Pohľadávky spoločnosti IMMO.SK, s.r.o. zo záväzkovo právnych vzťahov pri realizácii svojej podnikateľskej činnosti sa tak navýšili o úroky z omeškania splatných pohľadávok a nákladov za právne zastúpenie. Ak by spoločnosť IMMO.SK, s.r.o. mala k dispozícii peňažné prostriedky vo výške nerealizovaného odpočtu, mohla by riadne a včas svoje záväzky voči všetkým dodávateľom splatiť. Aj zo znaleckého posudku vyplýval záver, že nerealizovaný odpočet mal priamy negatívny vplyv na finančnú situáciu spoločnosti a jej schopnosť uhrádzať záväzky spoločnosti z dôvodu nerealizovania nadmerného odpočtu a s tým súvisiacou platobnou neschopnosťou hrozil spoločnosti i ekonomický úpadok. Spoločnosti IMMO.SK, s.r.o. vznikla však i nepriama majetková ujma vo forme ušlého zisku. Tento vznikol v dôsledku zmarenia úspešnej realizácie podnikateľského zámeru spoločnosti, ktorým bolo realizovať a ukončiť výstavbu obchodného domu ATRIUM v Bratislave a prenajať ho s právom kúpy prenajatej veci tretej osobe. Podstatou podnikateľského zámeru spoločnosti bolo jednak pokryť náklady jeho realizácie a priniesť spoločnosti predpokladaný zisk. Nevrátená DPH bola projektovaná ako značná časť krytia záväzkov spoločnosti. Nakoniec i súdna znalkyňa v znaleckom posudku uviedla, že práve nepriznaný nadmerný odpočet DPH chýbal spoločnosti pri financovaní projektu, vzniknutá priama škoda tak viedla k stavu insolventnosti spoločnosti, ktorý následne viedol k finančnej nezvládnuteľnosti projektu samotnou spoločnosťou. Výdanie nezákonných rozhodnutí a nimi vzniknutá priama škoda zmarili teda úspešnú realizáciu projektu podľa vytýčeného podnikateľského zámeru spoločnosti IMMO.SK, s.r.o., spoločnosti tak bola objektívne odňatá možnosť dosiahnuť v budúcnosti z realizácie projektu očakávané výnosy a predpokladaný zisk. Vyššie uvedené skutočnosti vyplývali tiež zo znaleckého posudku znalkyne Ing. C. č. 1/2008, ktorého závery odporovali nesprávnemu tvrdeniu žalovanej, že ušlý zisk spoločnosti IMMO.SK, s.r.o. bol v skutočnosti ušlým ziskom Ing. O. W., vtedajšieho spoločníka obchodnej spoločnosti. Skutočnosť, že spoločnosť v dôsledku vydania nezákonných rozhodnutí a vzniknutej priamej škody objektívne nebola schopná úspešne realizovať svoj podnikateľský zámer a dosiahnuť predpokladané zisky, nespôsobila ujmu Ing. O. W. ako spoločníkovi, ale priamo spoločnosti IMMO.SK, s.r.o. Ing. O. W. návrhom zo dňa 13. marca 2007 uplatňoval nároky výlučne z titulu postúpenia pohľadávky postupcom - poškodenou spoločnosťou IMMO.SK, s.r.o., nie z titulu svojho originálneho veriteľstva voči žalovanej. Z toho dôvodu nebola dôvodná námietka nedostatku aktívnej vecnej legitimácie predchodcu žalobcu, ktorá legitimácia svedčala Ing. W. na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 14. apríla 2006. Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 14. apríla 2006 bola postupcom IMMO.SK, s.r.o. na postupníka Ing. O. W. postúpená pohľadávka v zmysle ustanovenia § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka, vymedzená ako právo postupcu na zaplatenie priamej škody v celkovej výške 21.708.247,80 Sk, pozostávajúcej zo sumy rovnajúcej sa skráteniu práva na vydanie odpočtu DPH vo výške 19.734.770,80 Sk a v sume rovnajúcej sa zvýšeniu dane vo výške 1.973.477 Sk, úrokov, ušlého zisku, nákladov s tým súvisiacich a/alebo akejkoľvek inej sumy titulom náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom dlžníka (Slovenská republika), ktoré dlžník spôsobil vydaním nezákonných rozhodnutí tam označených alebo vydaním iných rozhodnutí alebo uskutočnením úradného postupu v rozpore so zákonom alebo vykonaním iného aktu v rozpore so zákonom pri správe daní voči postupníkovi. Prevádzaná pohľadávka bola v zmluve zo dňa 14. apríla 2006 vymedzená predmetom plnenia ako peňažná náhrada škody, obsahujúce právny dôvod - náhrada škody, bola charakterizovaná skutkovým základom právneho dôvodu - škoda spôsobená vydaním nezákonných rozhodnutí, obsahovala označenie dlžníka a taktiež uvádzala právne tituly - identifikáciu rozhodnutí, ktorými bola škoda spôsobená. Predmet postúpenia bol v zmluve dostatočne identifikovaný a určitý, splňal požiadavku určitosti a nezameniteľnosti s inou pohľadávkou postupcu voči žalovanej. Odvolací súd poukázal na to, že na postúpenie sú spôsobilé i pohľadávky, ktorých existencia je sporná, či

pohľadávky, ktoré vzniknú až v budúcnosti, teda pohľadávky, pri ktorých výška peňažného plnenia spravidla nie je v okamihu uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávky objektívne zistiteľná, nemožno preto určenie presnej výšky pohľadávky v peniazoch považovať za podstatnú náležitosť zmluvy, ktorý by viedol k neplatnosti zmluvy pre jej neurčitost'. K námietke žalovanej, že súd prvej inštancie zaviazal Slovenskú republiku na náhradu priamej škody napriek tomu, že daňový úrad právoplatne rozhodol, že obchodná spoločnosť IMMO.SK, s.r.o. nemá nárok na vrátenie 14 % dane, ktorú nemohla odpočítať z uskutočnených zdaniteľných plnení za obdobie od januára do septembra 2003, vzhľadom na právoplatné rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 26. októbra 2006 pod sp.zn. 1 S 11/2005, ktorým bola žaloba obchodnej spoločnosti zamietnutá, kde súd konštatoval, že správca dane ako aj Daňové riaditeľstvo SR postupovali správne, keď obchodnej spoločnosti IMMO SK s.r.o. neuznali odpočet dane a určili obchodnej spoločnosti zvýšenie dane, odvolací súd konštatoval, že žalobca podal žalobu na Krajský súd v Bratislave len vo vzťahu k preskúmaniu zákonnosti rozhodnutí Daňového riaditeľstva č. II/256/7695/2004/1031 a č. II/256/7700/1031 zo dňa 13. júla 2004. Krajský súd pri rozhodovaní vychádzal z platnej registrácie od 1. októbra 2003, keďže neexistuje právna úprava, ktorá by umožňovala, aby súd alebo iný orgán menil termín registrácie daňovníka spätne v čase, preto vyššie uvedené rozhodnutia Daňového riaditeľstva SR ako nezákonné nezrušil. Predmetné rozhodnutie správcu dane, ktorými zamietol registráciu IMMO.SK, s.r.o. za platcu DPH, nemal ani dôvod skúmať, lebo neboli predmetom preskúmania. Krajský súd skúmal skutkovú situáciu vo vzťahu k nároku na vrátenie dane v období od 1. októbra 2003 (deň vykonanej registrácie) do konca roka 2003 a nerozhodoval o období od 1. februára 2003 do 30. septembra 2003, kedy došlo k porušeniu práva IMMO.SK, s.r.o., na základe ktorého si žalobca uplatnil svoje nároky na náhradu škody. Zákon č. 289/1995 Z.z. o dani z pridanej hodnoty v ustanovení § 1 upravuje, že osoba podliehajúca dani je platiteľom odo dňa registrácie. Zákon taktiež nepozná možnosť spätnej registrácie daňovníka za platiteľa a ani zrušenie platnej registrácie (§ 43 zákona č. 289/1995 Z.z.) z dôvodu predchádzajúceho porušenia zákona pri zamietnutej registrácii. Pri posúdení daňového priznania za obdobie október 2003 postupoval správca dane v súlade s § 4 ods. 5 zák. č. 289/1995 Z.z. o dani z pridanej hodnoty, pričom ale v prípade, ak by spoločnosť IMMO.SK, s.r.o. bola ako platiteľ DPH zaregistrovaná na základe svojej prvej žiadosti o registráciu, nebol by dôvod na nepriznanie nadmerného odpočtu ani zvýšenia dane o 10% (odpoveď č. 18 znaleckého posudku č.1/2008 znalca doc. Ing. V. C., PhD. z 23. júla 2008). Ohľadom namietanej výšky škody odvolací súd poukázal na riadne, zreteľné a vyčerpávajúce odôvodnenie súdu v tejto časti. Pokiaľ súd prvej inštancie konštatoval, že žalovaná znalecký posudok znalkyne Ing. C. č. 1/2008 nerozporovala, z jej podania z 27. augusta 2008 výslovne vyplývalo, že k predmetnému znaleckému posudku sa nebude vyjadrovať z dôvodu, že otázky uložené znalkyni súdom sledovali vyčíslenie škody, resp. ušlého zisku, pritom o nepriznaní nároku na vrátenie sumy 19.734.770 Sk, o uložení navýšenia dane vo výške 1.973.477 Sk a úroku z odkladu platenia dane vo výške 162.771 Sk bolo právoplatne rozhodnuté správcou dane - Daňovým riaditeľstvom SR a následne Krajským súdom v Bratislave. Ohľadne žalovanou namietanej neurčitosti nákladov na právne služby, odvolací súd poukázal na odpoveď znalkyne číslo 19 v spojení s tabuľkou 22 znaleckého posudku č. 1/2008, podľa ktorého záveru tieto náklady predstavovali sumu 637.380,42 Sk za faktúry vystavené do 30. novembra 2006, predmetom týchto teda v žiadnom prípade nemohli byť náklady aktuálneho konania tak, ako to namietala žalovaná, keďže žaloba na začatie konania prišla na súd dňa 13. marca 2007. Žalovaná ďalej v odvolaní poukázala na zákonnú povinnosť vyplývajúcu z ustanovenia § 9 zák. č. 58/1969 Zb., podľa ktorého nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím je potrebné vopred prerokovať s ústredným orgánom. Z obsahu spisu bolo zrejmé, že v poradí prvú žiadosť o prerokovanie nároku na náhradu škody podal predchodca žalobcu Ministerstvu financií Slovenskej republiky dňa 21. januára 2005, druhú žiadosť podala obchodná spoločnosť dňa 23. marca 2006. Odpoveďou vedúcej služobného úradu Ministerstva financií Slovenskej republiky zo dňa 30. júna 2005 v reakcii na prvú žiadosť bolo oznámenie, že Ministerstvo financií Slovenskej republiky neuspokojí uplatňovaný nárok na náhradu škody, nakoľko nie je splnená podmienka na uplatnenie nároku na náhradu škody podľa § 4 ods. 1 zák.č. 58/1969 Zb. v platnom znení. Obsahom druhej odpovede zo dňa 5. apríla 2006 bolo len poukázanie na prerokovanie prvej žiadosti, a keďže v novej žiadosti neboli uvedené žiadne nové skutočnosti, ministerstvo považovalo žiadosť za riadne vybavenú. Predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej vydaním nezákonného rozhodnutia orgánu štátu je konaním medzi poškodeným účastníkom na jednej strane a štátom zastúpeným príslušným ústredným orgánom na

strane druhej, jeho cieľom je dosiahnutie zmierneného vyriešenia veci. Zákon č. 58/1969 Zb. neustanovuje spôsob prejednávania takejto žiadosti, ide teda o konanie neformálne, ktoré v kladnom prípade končí spravidla dohodou, podľa ktorej dochádza buď k úplnému, alebo aspoň k čiastočnému uspokojeniu nároku, v opačnom prípade sa môže poškodený domáhať priznania nároku alebo jeho neuspokojenej časti žalobou na súde. Poškodený sa nemôže žalobou domáhať na súde uspokojenia nového nároku, ktorý pri predbežnom prejednaní neuplatnil. V danom prípade predbežné prerokovanie nároku sa týkalo výlučne nároku na náhradu škody v súvislosti s predmetnými nezákonnými rozhodnutiami, predchodcovia žalobcu sa dokonca opakovane pokúšali neformálne konanie o žiadosti o predbežnom prerokovaní nároku vyvolať, pritom niet pochyb (vzhľadom na obsah vyrozumienia o prerokovaní), že ústredný orgán nárok prerokoval a po skončení prerokovania poškodeného o výsledku prerokovania aj informoval. V danom prípade teda neexistovala (procesná) prekážka uplatnenia nároku na súde a jeho prejednávania súdom, otázku výšky škody (v danom prípade ustálenej až znaleckým posudkom) pritom nemožno zamieňať s totožnosťou nároku, ktorý bol uplatnený tak v rámci predbežného prerokovania, ako aj na súde rovnaký. Odvolací súd sa nemohol stotožniť ani s argumentáciou žalovanej ohľadom údajnej nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, nakoľko rozsudok poskytol vyčerpávajúce ozrejenie skutkového stavu veci, bolo vykonané náležité dokazovanie a správnym smerom, zhodnotením výsledkov vykonaného dokazovania, dospel súd k správnym skutkovým záverom a na ich základe vyvodil vo veci samej aj správny právny záver.

3. Uvedené rozhodnutie odvolacieho súdu napadla dovolaním žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“). Prípustnosť dovolania odôvodnila ustanovením § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 237 písm. f/ O.s.p. (účastníkovi sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom). Poukázala, na to že výrok každého rozhodnutia všeobecného súdu vyjadruje záväzný a zásadne nezmeniteľný názor súdu na predmet jeho rozhodnutia. Výrok súdneho rozhodnutia však nemožno vnímať oddelene od odôvodnenia súdneho rozhodnutia, lebo v odôvodnení má byť uvedené, z akých skutkových a právnych dôvodov bol výrok rozhodnutia prijatý, pričom tieto skutkové a právne dôvody sú jedinými dôvodmi na vyriešenie výroku. Základné právo na spravodlivý proces vyžaduje, aby postup a rozhodnutia všeobecných súdov boli preskúmateľné, aby ich rozhodnutia obsahovali dostatok relevantných dôvodov objasňujúcich výroky a súčasne, aby takéto rozhodnutia neboli arbitrárne (III. ÚS 166/2009). Predmetné rozhodnutia uvedené podľa dovolateľky tieto atribúty nespĺňajú. Vo svojom dovolaní zopakovala celý priebeh konania, ako aj argumenty, uvádzané ňou už v odvolaní proti rozsudku prvej inštancie a uviedla : „že odôvodnenie rozhodnutí tak okresného súdu, ako aj krajského súdu, nemožno označiť len za nevyčerpávajúce, riadne a zreteľne nezdôvodnené, ale sú aj evidentne v rozpore so zákonom nemajú žiadny právny základ a sú nezlučiteľné s právom a platnými zákonmi Slovenskej republiky“. Navrhovala, aby dovolací súd rozhodnutia odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalobca považoval rozhodnutia súdov nižšej inštancie za správne a odôvodnené v súlade so zákonnou požiadavkou uvedenou v § 157 ods. 2 O.s.p. Vo svojom vyjadrení poukázal na ustálenú súdnu prax, ktorá vadu namietanú dovolateľkou (odňatie možnosti konať pred súdom), dáva do súvislosti výslovne s faktickou procesnou činnosťou súdu a nie s právnym hodnotením veci, ako to uvádzala žalovaná v dôvodoch svojho mimoriadneho opravného prostriedku. Navrhol, aby dovolací súd podané dovolanie odmietol a žalovanú zaviazal na náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“, „dovolací súd“) ako súd dovolací [(§ 35 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“)], po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovanej je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ CSP). Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

6. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016, t.j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“), dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 CSP (na základe ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované), a procesnú prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle ustanovení § 236, § 237 ods. 1 a § 238 O.s.p.

7. Žalovaná dovolaním napadla potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky

rozhodnutí uvedených v § 238 ods. 1, 2 a 3 O.s.p., voči ktorým bolo dovolanie prípustné.

8. Predmetné dovolanie by bolo prípustné len vtedy, ak by v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p. Žalovaná procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdila a ich existenciu nezistil ani dovolací súd; nepreukázaná bola tiež vada konania namietaná žalovanou (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.).

; 9. Žalobkyňa namietala vadu konania v zmysle § 237 ods.1 písm. f/ O.s.p., ktorú videla v nedostatočnom odôvodnení rozhodnutí súdov, zakladajúcich ich nepreskúmateľnosť a arbitrárnosť. Podľa stanoviska, ktoré prijala občianskoprávne kolégium najvyššieho súdu 3. decembra 2015 a je publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods.1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.

10. V zmysle citovaného stanoviska by bola vada nepreskúmateľnosti rozhodnutia namietaná dovolateľkou považovaná za tzv. inú vadu konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), ktorá však v súlade s doterajšou konštantnou judikatúrou najvyššieho súdu prípustnosť dovolania nezakladala (pozri napr. sp.zn. 3 MCdo 16/2008 a 6 Cdo 84/2010, 5 MCdo 10/2010, 3 Cdo 166/2012, 4 Cdo 107/2011).

11. Len v mimoriadnych a ojedinelých prípadoch mohla nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu zakladať vadu v zmysle § 237 ods.1 písm. f/ O.s.p., a to napríklad, ak rozhodnutie napadnuté opravným prostriedkom ako celok neobsahovalo vôbec žiadne odôvodnenie, prípadne vtedy, ak odôvodnenie malo také zásadné nedostatky, ktoré sa svojou povahou, intenzitou, významom a právnymi následkami blížila k „justičnému omylu“. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva totiž princíp právnej istoty môže ustúpiť iba výnimočne, a to za účelom zaistenia opravy základných väd alebo justičných omylov (pozri Ryabikh proti Rusku, rozsudok z roku 2003) a napravenia „väd najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“, ale nie z dôvodu právnej čistoty (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009). Po preskúmaní spisu dovolací súd nezistil, že by v prejednávanej veci bol dôvod pre uplatnenie (ako výnimky) druhej vety stanoviska R 2/2016.

12. Potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu (v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie) spĺňalo kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. z hľadiska formálnej štruktúry a obsahovalo aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok, pričom odvolací súd sa náležitým spôsobom zaoberal aj odvolacou argumentáciou žalovanej. Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. V danom prípade sa navyše odvolací súd podrobne zaoberal s každou argumentačnou námietkou, vyjadrenou žalovanou v odvolaní a poskytol k nej relevantnú odpoveď. Skutočnosť, že žalovaná mala na vec odlišný názor a že rozhodnutia súdov neboli odôvodnené podľa jej predstáv, nie je dostačujúcou bázou pre tvrdenia o nepreskúmateľnosti napadnutých rozhodnutí a existencii vady v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

13. Dovolací súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľka sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

14. Pre úplnosť dovolací súd uvádza, že do 30. júna 2016 prípustnosť dovolania nezakladalo ani nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. V tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993 a R 125/1999, R 42/1993, ako aj vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu, napríklad sp.zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012.

15. Ak dovolateľka vo svojom dovolaní namietala, že rozhodnutia súdov nižšej inštancie sú nielen

neodôvodnené, ale aj v rozpore so zákonom a nemajú žiadne právny základ, možno z tohto jej vyjadrenie vyvodit', že namietala aj nesprávne právne posúdenie veci, čo bolo dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 1 písm. c / O.s.p.). Nesprávne právne posúdenie veci súdom však prípustnosť dovolania nezakladalo (viď R 54/2012 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp.zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014), preto sa týmito námietkami dovolací súd nemohol zaoberať.

16. V danom prípade prípustnosť dovolania žalovanej nemožno vyvodit' z ustanovenia § 238 O.s.p., ani z ustanovenia § 237 ods. 1 O.s.p., preto najvyšší súd dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP ako procesne neprípustné.

17. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.